

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 139733/37240/2012
Πληροφορίες: Φωτεινή Παντελίδου

Προς τον
Ειδικό Γραμματέα Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης
του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού & Αθλητισμού
κ. Σ. Γκλαβά
Ανδρέα Παπανδρέου 37
151 80 – ΜΑΡΟΥΣΙ

Θέμα: Χορήγηση επάρκειας προσόντων διδασκαλίας ξένης γλώσσας σε αλλοδαπούς, αποφοίτους Ελληνικών ΑΕΙ, νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα, επί μακρόν

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με τα άρθρα 3 & 4 του ν. 3094/2003, έλαβε τις υπ' αριθ. φακέλου 139734/2011, 139733/2011, 127325/2010 και 138164/2011 αναφορές των, σχετικά με την αποστέρηση της δυνατότητας απόκτησης επάρκειας προσόντων διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας στον ιδιωτικό τομέα.

Οι αναφερόμενες, αλλοδαπές υπήκοοι, διαβιούν μόνιμα στην Ελλάδα περίπου τη τελευταία δεκαπενταετία, έχουν παρακολουθήσει όλες τις βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και αποφοίτησαν από το Ελληνικό Πανεπιστήμιο, (εισαγωγή με πανελλαδικές) και ειδικότερα από το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Οι αναφερόμενες απευθύνθηκαν στο Υπουργείο Παιδείας, προκειμένου να αποκτήσουν επάρκεια προσόντων διδασκαλίας, για να μπορέσουν να εργαστούν ως καθηγήτριες αγγλικής φιλολογίας στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, το αίτημά τους δεν έγινε δεκτό, καθώς δεν είναι ελληνίδες υπήκοοι, ούτε υπήκοοι χωρών Ε.Ε.

ΙΣΧΥΟΝ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Πράγματι, σύμφωνα με τη παρ. του αρθρ. 70 του Α.Ν. 2545/1940 «Περί ιδιωτικών σχολείων, φροντιστηρίων, κ.λ.π.», ορίζεται ότι : « *Οι διδάσκοντες εν φροντιστηρίοις πρέπει να έχουν τα ειδικά προσόντα τα απαιτούμενα δια τον διορισμόν εις αντίστοιχον θέσιν δημοσίου σχολείου*», ενώ βάσει της παρ. 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: «*Προκειμένου περί διδασκόντων ξένας γλώσσας εν φροντιστηρίοις, εις άς περιπτώσεις τα προσόντα των αντιστοιχών δημοσίων λειτουργών, αποφαινεται περί της επάρκειας αυτών ο Υπουργός των*

Θρησκευμάτων και της Εθνικής Παιδείας, μετά γνώμην του Εποπτικού Συμβουλίου Ιδιωτικής Εκπαίδευσης».

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 211/1994 για τη «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας που αναφέρεται στην ίδρυση και λειτουργία Φροντιστηρίων, στη παροχή κατ'οίκον διδασκαλίας και στην απασχόληση ως διευθυντών και διδασκόντων σε φροντιστήρια, προς τις διατάξεις των άρθρων 7, 48, 52 και 59 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας», προβλέπεται ότι *«χορηγείται επίσης άδεια ίδρυσης φροντιστηρίων σε υπηκόους κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον διαθέτουν τα προσόντα που απαιτεί ο νόμος για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης φροντιστηρίων σε ημεδαπό, προσκομίζοντας τα αντίστοιχα δικαιολογητικά και τη βεβαίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 10 του αρθρ. 14 του Ν. 1566/1985 (Α'167), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως»* (άρθρο 2), ενώ *«επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση εν γένει, ως διευθυντών ή ως μελών διδακτικού προσωπικού φροντιστηρίων...και των υπηκόων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον διαθέτουν τα προσόντα που απαιτεί ο νόμος για τη κατάληψη αντιστοιχών θέσεων από ημεδαπούς...»* (αρθρ. 4παρ. 1), καθώς και *«... δικαίωμα κατ' οίκον διδασκάλου έχουν και οι υπήκοοι των Κρατών –Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα του αρθρ, 70 του Α.Ν. 2545/1940..»* (αρθρ. 4 παρ. 2).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Σύμφωνα, με το άρθρο 12 του π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ 160 Α'), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 69 του Ν.3386/2005, με θέμα την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2003/109/ΕΚ της 25ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, προβλέπεται ρητά ότι *«ο επί μακρόν διαμένων απολαύει ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:...α. Την πρόσβαση στη μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και τους όρους απασχόλησης και εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής. Δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Βέβαια το ανωτέρω άρθρο στην τελευταία παράγραφο εισάγει ένα περιορισμό : Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται ως προς την α. Πρόσβαση σε μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ασκείται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. Ωστόσο για τον αποκλεισμό των αλλοδαπών από την άσκηση της δραστηριότητας, πρέπει να υπάρχει μια αιτιολογική βάση τέτοια, η οποία να δικαιολογεί τον περιορισμό αυτό. Π.χ άσκηση δημοσίου λειτουργήματος, ή ενασχόληση σε τομείς σχετικούς με την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια τάξη.*

Επισημαίνεται, στο σημείο αυτό, ότι, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις περί κοινωνικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών που περιλαμβάνονται στον ν.3386/2005 (άρθρα 65 και 66), μία από τις βασικές αρχές που διέπουν τις δράσεις κοινωνικής ένταξης είναι η *αρχή της ίσης μεταχείρισης και στόχος η χορήγηση δικαιωμάτων στους υπηκόους τρίτων χωρών, τα οποία διασφαλίζουν την αναλογικώς ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της Χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στους υπηκόους τρίτων χωρών, που η εργασία τους δεν έχει προσωρινό χαρακτήρα, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, όπως επίσης και στους υπηκόους δεύτερης και τρίτης γενιάς που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα.*

Άλλωστε, η ανάγκη ιδιαίτερης αντιμετώπισης αυτής της κατηγορίας αλλοδαπών, αναγνωρίζεται και από τον ίδιο το νομοθέτη, καθώς, όπως ρητά ορίζεται στην παρ.5 του άρθρου 72 του ν.3386/2005, *«Υπήκοοι τρίτων χωρών, που έχουν αποφοιτήσει από τη*

δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί». Είναι παράδοξο οι αλλοδαποί αυτοί να έχουν τα ίδια δικαιώματα όσον αφορά τη φοίτησή τους στις σχολές των ελληνικών ΑΕΙ, αποκλειόμενοι στη συνέχεια από τη δυνατότητα αξιοποίησης επαγγελματικά του πτυχίου τους στην Ελλάδα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το προαναφερθέν νομικό πλαίσιο, αποκλείονται από τη δυνατότητα απόκτησης επάρκειας προσόντων διδασκαλίας οι υπήκοοι τρίτων χωρών. Ωστόσο το νομικό αυτό πλαίσιο που υφίσταται μέχρι σήμερα, είναι πλέον παρωχημένο, αλλά και ανακόλουθο προς τις νομοθετικές εξελίξεις που έχουν μεσολαβήσει, και δεν ανταποκρίνεται πλέον στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις της ελληνικής πραγματικότητας, όπου πρέπει να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα και να διαμορφωθεί ένα σταθερό πλαίσιο κοινωνικής ένταξης των μεταναστών που είναι πλέον διαμέμοντες επί μακρό χρονικό διάστημα στην Ελλάδα, ιδιαίτερα δε αυτών που έχουν γεννηθεί, ανατραφεί και ενηλικιωθεί στην Ελλάδα, ή αυτών που έχουν φοιτήσει σε όλες τις βαθμίδες της ελληνικής εκπαίδευσης.

ΠΡΟΤΑΣΗ.

Υπό το πρίσμα της ανάγκης υιοθέτησης δράσεων και μέτρων ομαλής κοινωνικής ένταξης των αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία, και ιδίως αυτών που έχουν μια ειδική σχέση με την Ελλάδα, η Αρχή θεωρεί ότι συνιστά πλέον νόμιμη υποχρέωση της Ελληνικής Πολιτείας, εκπορευόμενη, μάλιστα από το κοινοτικό δίκαιο να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλία τροποποίησης του σχετικού κανονιστικού πλαισίου, προς μια πιο ευέλικτη και ανταποκρινόμενη στις υπάρχουσες συνθήκες κατεύθυνση. Ιδιαίτερη σημασία έχει η αναγνώριση της δυνατότητας απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της εκπαίδευσης σε όσους : i) έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, ii) είναι κάτοχοι αδειών διαμονής αόριστης, δεκαετούς διάρκειας, ή επί μακρόν διαμέμοντες, iii) είναι τέκνα αλλοδαπών που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής των προηγούμενων κατηγοριών, ή έχουν παρακολουθήσει τη δευτεροβάθμια και έχουν αποφοιτήσει από τη τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Ελλάδα.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις απόψεις σας. Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία.

Με τιμή

Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη